

Kolaborace je pojem, který je silně zakotven v dějinách našeho území a často je na něj nahlíženo z jednoho úhlu. Slovo tak v průběhu let, během vyvíjejících událostí dosáhlo spíše negativního vyznění. Text, jehož autorem je Pavel Večeřa, se snaží o rozbourání jednostrannému pohledu na kolaboraci. Pojem vnímá v rámci časových úseků dějin, kterých jsme jako národ byli součástí. Zaměřuje se na několik typů kolaborace a příčin, které k ní vedou a nejčastěji je ukazuje na příkladech během okupace a nadvlády Německa. Podstatné je, že na základě zkoumání různých historických období a pramenů, dokáže určité typy spolupráce novinářů zakotvit do určitého časového období. Se specifickými událostmi pak nakládá v rámci možností s nadhledem a nespojuje kolaboraci s projevem čistého zla a zrady. Vnímá lidský faktor a pud sebeobrany a záchrany. Analyzuje na základě příkladů z dobových novin různé způsoby spoluprací, které novináři využívali ať už s nadšením nebo spíše z nutnosti. V celém textu je podstatné právě zasazení do kontextu a širší povědomí o skutečnostech, které se děly. Zaslepených honů za kolaboranty můžeme v našich dějinách zpozorovat vícero a prolínají se i do dnešní doby. Jako lidé se často chytáme informací z minulosti, které jsou nám předkládány v přítomnosti, tudíž jsou zastřeny několika úhly pohledu a zubem času. Ukázkovým příkladem může být právě Vámi zmiňovaná Lída Baarová, jejíž portrét je v dnešní době vykreslen přes roušku převypravované minulosti a skloňovaným slovem *kolaborace*. Ale ani kolaborace není jednoznačný pojem. Jen se stal obětí historie.

Resumé *A Theory of Adaptation*

Jak sám text tvrdí, adaptace se netýká pouze filmu. Každý z něčeho vychází a v této tématice bych mohla přesáhnout až do filozofických rovin, kterých se pokusím zdržet. Je jasné, že by docházelo k většímu porozumění textu, kdybych si přečetla celou knihu. Autorka Linda Hutcheon se zabývá komplikovaným vztahem mezi filmovými adaptacemi a původními texty. Je fascinující, že i když ostatní druhy umění adaptují taky, je filmová adaptace často nejvíce diskutována. Text nabízí několik rovin, které by se na tuto problematiku mohly pokusit odpovědět (film osloví větší počet diváků, problém přenosu slov do obrazu, film jako jedno z novějšího médií, ekonomika atd.). Tohle téma je natolik široké a přesahuje do tolika směrů, že nevím, zda ho dokážu nějak vystihnout. Chytnu se nejspíše díla *Umělecké dílo v době své technické reprodukovatelnosti* od Waltera Benjamina, který poukazuje na vytrácení aury. Celkovou nejistotu filmových adaptací ale nevnímám ani tak v problému samotného přenesení a zachycení díla do obrazu, ale spíše v zeslabení vztahu nebo aury mezi dílem a jeho původním autorem (i když bychom mohli polemizovat o tom, kdo je vlastně původním autorem). Dle

mého názoru Virginii Woolfové (jedna ze zmiňovaných) nevadilo ani tak film samotný, jako způsob, jakým se do něj přenáší její dílo. Text nabízí mnoho dalších otázek, které jsou dost aktuální pro současnost jako třeba Disney a jeho přetvářené “live-action“ verze svých animovaných filmů, které jsou samy o sobě často adaptacemi nebo díly vytvořené na základě motivů. Dostáváme se do strmé spirály a ztrácíme pojem o původních autentických stopách díla, jeho aury a tvůrců. Hutcheon těmito otevřenými možnostmi, který její text nabízí, dává prostor pro zkoumání hranic pojmu *adaptace* a dalších forem jakou je například *remake* nebo *sequel*. Jelikož s adaptacemi mám zkušenosti spíše v prostředí divadla, kde jsou brány jako daleko přirozenější, bylo by zajímavé sledovat i tyto dvě roviny vedle sebe. Inscenace totiž nejsou většinou porovnávány s původním textem na základě přesnosti atd. A taktéž nedochází k narušení aury, protože mezi původním textem a adaptací nestojí technika bez vlastního citu.